

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 4.

10. Stycznia 1825.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Bochni d. 27. Grudnia r. z. —

Publiczność miasta tutejszego była w dniu dzisiejszym naocznym świadkiem uroczystości ze wszechmiar wrzuszającej i przyjemnej. W JX. Kanonik Herrmann Reissmüller, Doktor S. Teologii, wyrokiem Najjaśniejszego Monarchy i stwierdzeniem Zwierzchności duchownej, obrany na Proboszcza Infułata głównego parafialnego kościoła w mieście Gorycyi w Styryi, był w kościele parafialnym, tymczasowie katedralnym od JW. JX. Grzegorza Tomasza Biskupa naszego, na tę godność poświęcony. — Zaci i szanowni urzędnicy C. K. cyrkularni i solni, i król. Magistratu, na ich czele JW. Baron de Baum Radca Nadworny, Starosta Cyrkularny i Kawaler orderu S. Szczepana, otworzyli z Rezydencyi biskupię wjazd do kościoła, za któremi się wyższe Duchowienstwo do Świątyni udało. Po odczytaniu upoważnień i instrumentów przez JX. Walentego Kostkowicza, Doktora Teologii, Kanclerza konsystorza Tynieckiego, nastąpiło pomienione, wieloznaczne i wysokie poświęcenie, w duchu przepisów Kościoła Bożego. Podczas Offertorium niesli Ces. Król. Komissarze Cyrkularni Wolfram i Rupp; Kasyier cyrkularny Fritze, i urzędnik solny Prokopowich z dwoma Kapłanami godła ofiar, chleb, wino i świece. — W czasie hymnu S. Ambrożego odebrał lud pobożnie zgromadzony w Świątyni od poważnego Infułata błogosławieństwo, w umiesieniu, którego iedynie w Religii świętej, i ię wspaniałych obrzędach szukać trzeba. — Po odprawionym obrzędzie zaprosił JW. X. Biskup wszystkich wyższych urzędników i duchowienstwo najuprzemniej na obiad i zabawę wieczorną, czem się uroczystość zakończyła.

— Z Wiednia d. 31. Grudnia. —

W skutek najwyższego patentu z d. 21. Marca 1818 przedsięwzięte będzie w d. 3. Stycznia 1825 o godzinie 10tej rano przed południem trzydzieste siódme losowanie dawnego w pieniądzech papierowych procentowego długu Stanu, w przeznaczony do tego sali w klasztorze franciszkanów przy ulicy zwaney Singerstrasse.

Ilanych cztery losowan, które w skutek tego

najwyższego patentu, mają być w roku 1825 przedsięwzięte, przypadną w d. 1. Marca, 1. Czerwca 1. Sierpnia i 2 Listopada.

Ponieważ XXX. artykuł aktu o żagłodze na Elbie, zawartego w Dreźnie w d. 23. Czerwca 1821, przepisał, iż się w pewnych czasach powinna zbierać Kommissyia rewizyina, aby się o zupełnem zachowaniu wspomnioney Konwencyi przekonana, punkt połączenia się między Państwami nadbrzeżnemi utworzyła, usunęła powody do zażaleń, i naradziła się nad sposobami i środkami, które według nowszego doświadczenia mogłyby ułatwić handel i żeglugę, zatem za wspólnem porozumieniem się Państw, których kraie Elba w swym biegu przerzyna, lub dzieli, zebrała się w ciągu tego roku pierwsza Kommissyia rewizyina w Hamburgu.

Na pełnomocnych Komissarzy przy tęg Kommissy rewizyiny mianował N. Cesarz Jegomość swego rzeczywistego Radcę gubernialnego i Deputata nieustępującego Wydziału Stanowego w Królestwie Czeskim Jana Wacława Kawalera Böhna, ozdobionego C. K. cywilnym krzyżem honorowym i Kawalera orderu Toskańskiego S. Józefa, tudzież swego Radcę Jeneralnego Konzula, Józefa Eichhoff.

Król Jegomość Pruski swego tajnego Radcę Rządowego, Karola Krystyiana Mauve, Kawalera orderu orla czerwonego trzeciej klasy.

Król Jegomość Saski, tajnego Radcę Skarbowego Gintera Büna, Kawalera król. Saskiego orderu cywilny zastugi i Ces. austr. orderu Leopolda.

Król W. Brytanii iako Król Hanowerski tajnego Radcę Legacyi, Jana Fryderyka Alberta Duve, Kawalera orderu Gwelfów, Ministra Prezydenta w miastach wolnych arzeatyckich, Jeneralnego Konzula w Hamburgu, i swego Radcę Rządowego, Wilhelma Filipa Rudolfa Rumann.

Król Jegomość Duński iako Xiążę Holsztyński, Szleswigiński, Lanneburgski, iakotież Oldenburgski, tajnego Radcę Legacyi, Jana Jerzego Rist, Kawalera orderu Danebrog.

Jego królew. Mość W. Xiążę Meklenburgsko-Szweryński, rzeczywistego tajnego Radcę kamery Joachima, Krystyana Steinfelda, Kawalera Ces. austr. orderu Leopolda, król. Hanowerskiego Gwelf-

fów i szwedzkiego gwiazdy pułnocnéj i orderu Waza.

Panujący Arcy-Xiążę Anhaltsko-Bernburgski król. Saskiego tajnego Radcę Gintera Bünau i t. d.
Panujący Xiążę Anhaltsko-Koetyński Radcę kamery Augusta Ludwika Behra.

Panujący Xiążę Anhaltsko-Dessauski król. Sask. taj. Radcę Gintera Bünau i t. d.;

a Senat wolnego anzeatyckiego miasta Hamburga, Senatora, Krystyiana Mikołaja Pehmoeleera, którzy po wymienieniu swych, w należytey formie sporządzonych pełnomocnictw, zgodzili się na następujące, uzupełniające przepisy aktu żeglugi na Elbie.

Do Artykułu 8.

§. 1. Tabella wagi należąca do artykułu 8. aktu żeglugi na Elbie jest w tym sposobie poprawioną, iak takowa załączona jest sub Litt. A. (patrz dzienn. urzędo.) do iedyngo użycia.

Do Arty. 9.

§. 2. Tabella załączona do Artykułu 9. aktu żeglugi na Elbie sub. N. 2. z której okazywał się odstępowy podział ustaw taryfy, uzupełniona jest w dodatku Litt. B. (patrz dzien. urzęd.).

Do Arty. 9.

§. 3. Transito idące okręty mogą na pierwszym urządzie poborowym złożyć należność za wszystkę przestrzeń każdego Państwa nadbrzeżnego.

Do Arty. 10.

§. 4. Artykuł 10ty aktu Elby jest odmieniony iak następuje:

Na czwartą część cła Elby następujące artykuły będą ocenione: kowadła, kotwice, popiół (niewyługowany), piwo (wyjąwszy obce); ołów, kruszec ołowiany, fasola, bobus, bomby, szczecina (świńska), drót (żelazny) blacha żelazna bez różnicy, żelazo (lane) groch, kruszec, ptactwo, ięczmień, szkło bez różnicy, żołą do szkła, krupy, gryś i kasza różnego rodzaju, towary z żelaza lanego, (grube); owies, proso, węgle z drzewa, koniuszki z rogów i płyty rogowe (niewyrobione) działa, sadza, dębówki, żyto, kredo biała, czarna, czerwona; kmin, kule (żelazne), lawety, soczewica, kora garbierska, marmur (surowy) mąka różnego rodzaju, kruszcowa ruda, wody mineralne, moździerz, (bomby) pozostałki menniczne, gwoździe żelazne, (lane); okra, makuchy, smoła, płyty marmurowe i tym podobne, rogi bydłce i nogi, kamień czerwony, nasienia różnego rodzaju, iakoto: anyżu, kopru, konopi i rzepaku i t. p. Sol (kuchenna) morska i kamienna, kapusta kwaśna, kamień do szlufowania lub wecowania (cienki) orkisz, żelazo w sztabach (kute), żywica, trypel, iałowiec, pszenica, wyka.

(Dokończenie nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Hiszpania.

W Eskurynlu wyszedł w d. 10. Grudnia zwyczajny rozkaz o zmianie pobytu Dworu, z uwiadomieniem, że Królestwo Ich Mość z rodziną swoją, wraz z Xiąciem Maxymilianem Saskim, udadzą się w d. 13. t. m. do Madrytu i w południe tamże wiazd odprawia. Takowy nastąpi przez bramę Vincens i od téj bramy aż do klasztoru N. Panny Atochskiej, gdzie Król wysiadzie dla słuchania Te Deum, ma tworzyć ulicę 13000 ludzi, wojsko które przy téj sposobności wystąpić ma, składać będą: pułk Szwajcarski, pierwszy pułk liniowy francuzki, 5000 ludzi gwardy francuzkich, trzy niezupełne pułki milicyi prowincyynéj i 2500 król. ochotników.

Pokazuje się, że wiadomość o przywróceniu Jnkwizycyi była wieścią fałszywą.

Były naczelnik polityczny Madrytu, San Martin jest aresztowany i w więzieniu stolicy osadzony.

Dziennik Barceloński z d. 5. Grudnia ogłasza, iż Rząd francuzki przychyliając się do wezwania gabinetu Hiszpańskiego, rozkazał Dowódcy swych eskader, bronić hiszpańskiéj bandery przeciwko napadom Algierczyków, i okręty kupieckie przybyłe z Ameryki a stojące w Mahon przeprowadzić do Kadyxu. Dowódca francuzki w Kadyxie miał się z Władzami taneznymi ułożyć względem środków, aby przybywające z morza okręty nie odbywały wiewcý kwarantany w Mahon i przeto nie wystawiali się na napady rozbójników morskich. Równie Dowódcy francuzkich eskader otrzymali załeczenie czuwać nad tém, aby rewolucyoniści nie ładowali na brzegach hiszpańskich, a gdyby się coś podobnego zdarzyło, mają przeciwko nim użyć broni.

W skutek rozkazu, aby wszyscy rojalistyczni ochotnicy do końca Grudnia ubrani i uzbroieni byli, a Muncypalności na wydatki w téj mierze użyły swych dochodów, przybyło wiele Alkadów do Madrytu dla zakupienia potrzebnych rzeczy. Mundury i uzbroienie dla gwardy królewskich prowadzono z Francyi.

Xiążę Maxymilian Saski, przejeżdżając przez Waladolidę oznaczył tamże pobyt swój rysem slachetnéj ludzkości. Pewien nieszczęśliwy na śmierć skazany, miał być dnia następującego tracony; Jego król. Mość wyptałszy się o rodzaj przewinienia, wysłał natychmiast gońca do Króla, i otrzymał przebaczenie winnemu.

Wielka Brytania i Irlandya.

Rada Gabinetowa, która w d. 16. Grudnia miała się zebrać, nie przyszła do skutku, ponie

wał Hrabia Liverpool udał się do Windsor dla zasięgnięcia rozkazów Króla, lecz w d. 17. Grudnia odprawiono znowu Radę Gabinetową w pałacu Spraw Wewnętrznych, która trwała do godziny 6 wieczorem.

Lord Strangford, Król: Angielski Poseł przy W. Porcie Otdomańskiej, przybył do Londynu w d. 17. Grudnia.

Z Gibraltaru donoszą, że wszystkie zbiegi Hiszpańskie bez wyjątku opuścić musieli tę twierdzę, oprócz uwiezionych za długi, którzy z tego przypadku cieszą się i przypisują to po części dobroci swych wierzycieli; między tymi są byli Członkowie Korteżów: Diaz Morales i Romero Alpuente. — W Tangerze przebywa znany Moreno Guerra.

Niesłusznie twierdzono, że bank nie chce właścicielom przez Faunteroya za fałszywemi pełnomocnictwami podniesionych pieniędzy wynagrodzić. Chce ón tylko, ponieważ te pieniądze wpłynęły do handlu Marsh-Stracey i Kompanii, aby wspomnieni właściciele o przypadającej w masie tychże dywidendę upomnieli się i bankowi przyznali.

Towarzystwo Katolików w Irlandyi, które iak wiadomo ma za cel Oswobodzenie Katolików, tyle odbiera w tym celu pojedynczych składek, iż na tydzień wydać może 1,000 funt. szt.

W Dzienniku Paryżkim: Gwiazda, czytamy następujący artykuł: »Mówią o utworzeniu związku Katolickiego w Londynie, który z owym w Dublinie ma utrzymywać listowanie, aby w zupełnem porozumieniu wszystko czynić, co tylko trzeba będzie, dla otrzymania od Parlamentu emancypacji 8 milionów ludzi, tak Irlandczyków, iak Anglików. W prowincyi Irlandzkiej Ulster jest tylko 680,803 Protestantów, liczba Katolików wynosi tam 1,541,038. Protestanci téż prowincyi, którzy w roku 1733 tak się mieli do Katolików, iak dwa do jednego, mają się teraz do nich, iak 1 do 2 1/2. Dwoie tylko jest Hrabstw Irlandzkich, gdzie liczniejsi są Protestanci iak Katolicy, wreszcie w Irlandyi jest tylko 302,884 Protestantów. Twierdzą, że wszystkie grunta i prawie wszystkie bogactwa Irlandyi są w rękach Protestantów; iednak Dzienniki Angielskie dowiodły, iż to po większey części jest fałszem. Prawdą jest zaś, że naywiększe dobra posiadają Protestanci, ale obciążeni są licznemi hypotekami, a te po większey części należą Katolikom. Prawie cały handel Irlandzki jest w ich ręku. Słowem, można ztąd wniesć, iż w kilku latach Katolicy będą prawie wyłącznymi właścicielami ziemi.«

I teraz, iak i pierwéy podczas wielkich burz,

uważano, że węgórze w wodach wewnątrz krain położonych, bardzo były niespokoyne i tłumem chowały się w swe kryjówki.

Składki dla okolic południowych Niemiec zniszczonych przez powódzie wynosiły do d. 11. Grudnia 3123 funtów szterl., z których P. Rothschild zabrał 1626, a inne wydziały 1497 funtów.

Gazety Quebekskie (w Kanadzie) z d. 17go Listopada donoszą, że naczelnik Huronów, Mikołaj Wicenty Tsawoquenonhi, w towarzystwie czterech członków swéy Rady wsiadł na okręt dla zwiedzenia Anglii.

Francya.

Dostrzegacz Austriacki z dnia 1go Stycznia zawiera:

»Przez nadzwyczajną sposobność odebraliśmy z Paryża Mowę, którą Król w d. 22. Grudnia zagał posiedzenie Izb na rok 1825. Takowa brzmi w sposobie następującym:

»Mości Panowie! Pierwszą potrzebą serca Moiego jest przemówić o Moiej i WPanów boleści. Utraciliśmy mądrego i dobrego Króla, którego rodzina czule kochała, Lud iego czczył i wszystkim obce Rządy czczył i poważały.«

»Sława iego Rządu nigdy nie zaginie; nie tylko, że przywrócił Tron przodków swoich; lecz ugruntował go instytucyami, które iednając i łącząc terazniejszość z przeszłością powróciły Francyi spokoyność i szczęście.«

»Całego Narodu czuły udział obiawiony w ostatnich chwilach życia Króla, Moiego Brata, był najsłodsza dla Mnie pociecha, i rzetelnie powiedzieć mogę, iż temuto iedynie udziałowi winien jestem, że mogłem się zupełnie cieszyć z zaufania, iakie Mi przy wstąpieniu na Tron okazywano.«

»Mości Panowie! Zaufanie to, nie powinno być zawiedzonem. Znane są Mi obowiązki Króla; atoli wsparty na miłości do Ludu Moiego, spodziewam się przy pomocy Bożey mieć odwagę i siłę do wykonania onych należycie.«

»Z radością oznajmiam WPanom, że sposób myślenia zagranicznych Rządów nie popadł odmianie, i nie mam żadney wątpliwości o utrzymanie przyjaźnych stosunków istniejących między temiż a Mną. Duch iedności i mądrości ie ożywiający jest dla ludów naymocniejszą rękoynią, iaką miały przeciwko powrotowi złego, które ich tak długo trapiło.«

»Niczego nie zaniedbam do utrzymania téy błogiéy zgody i pokoiu, który jest onéż owocem. W tym zamiarze zezwoliłem, aby ieszcze dłużej pozostała w Hiszpanii część woyska, zostawionego tamże przez Moiego Syna, którego iako Francuz i Oyciec godnym chwafy nazwać

mość. Konwencya niedawno zawarta oznaczyła warunki tych czasowych środków w sposobie dogodnym interesom obojdwóch Monarchii.«

»Bezpieczeństwo ugruntowane, iakiego nam nasze zewnętrzne stosunki nadaią, ułatwi nam rozwinienie wewnętrzny pomysłności. Mości Panowie! Wspierać będą ten zbawienny tok rzeczy i każę następnie przełożyć W Panom ulepszenia, iakich wymagaia najswiętsze sprawy Religii i ważne gałęzie naszego ustawodawstwa.«

»Znarły Król, Brat Mój, miał wielką pociechę w tém, iż przygotowywał środki do zagoinia ostatnich ran rewolucyi. Nadeszła chwila wykonania tych mądrych planów, które On ułożył. Nasz stan Sbarbowy dozwoli wykonać ten wielki czyn sprawiedliwości i polityki bez powiększenia nakładów, bez szkodenia kredytowi i bez zmniejszenia funduszu przeznaczanego na opędzenie różnych potrzeb Państwa.«

»Te, niespodziewane może rezultaty, winni iesteśmy, Mości Panowie, za Waszym współdziałaniem zaprowadzonemu porządkowi Skarbu Państwa i pokoiowi, którego używamy. Mocno iestem zaufany, iż wspierać będziecie zamiary Moie i że ten środek wynagrodzenia przyydzie do skutku przez zupełną zgodę Moich z chęciami W Panów.«

»Chcę, aby obrzęd Moiej koronacy nastąpił po pierwszém posiedzeniu Moiego Rządu. — W Panowie będziecie obecnymi téy wielkiej uroczystości. Tam, przed stopniami tego samego Ołtarza, gdzie Kłodwik przyjął święte namaszczenie i w obliczu tego, który Ludy i Króle sądzi, ponowić przysięgę na utrzymanie ustaw Państwa i Konstytucyi przez Króla, Moiego Brata, dozwolony, i ziednanie tymże uszanowania i posłuszeństwa. Złożę dzięki Boskiej Opatrzności, iż Mnie łaskawie wybrać raczyła na zagoinie ostatnich cierpień Moiego Ludu, i będę iey usilnie błagał, aby téy pięknej Francyi, której, że pannie, pysznie się, zechciała nieustannie swojej dać opieki.«

Po ukończonej Mowie Królewskiej, przyjętej z największemi oklaskami, przypuszczeni zostali do złożenia przysięgi po ostatniem posiedzeniu mianowani Parowie i Deputowani. Dnia następującego (25. Grudnia) było publiczne Izby Deputowanych posiedzenie dla utworzenia tymczasowych biór, sprawdzenia pełnomocnictw nowo obranych Deputowanych, i mianowania Kandydatów na godność Prezydenta (tymczasowy Prezydent iest najstarszy Deputowany, P. Chilhaud de la Rigaudie) i Sekretarzów.

Rozporządzeniem Królew: z d. 8go Grudnia Jeneralny Prokurator Bellard mianowany iest współczłonkiem Kommissyi rewidującej.

Nayprzednieysi mieszkańcy miasta Rheims ofiarowali iednomyslnie na czas Koronacy wszystkie onym zbywaiące pokoie, bezpłatnie, dla wyższych Urzędników Dworu. Hrabia de Gueslin, Kwaternistrz Króla, wyjechał ze wszystkimi nadwornymi Furryierami do Rheims. Mówią, że Król opuści Paryż tylko na trzy dni dla obrzędu Koronacy.

Król rozporządzeniem swoim z d. 20. Grudnia podwyższa podatek od wprowadzenia obcej ordynaryny wełny owczej w sposobie następującym: od stu kilogramów surowej wełny płacić trzeba 40 franków; od wymytej na zimno 100, a na gorąco 106. Toż samo rozporządzenie przemasza nagrody za wywóz materyy wełnianych.

Małżonka Kr: Angielskiego Sekretarza Stanu Spraw Zewnętrznych, P. Canninga, zjechała do Paryża w d. 22. Grudnia.

W d. 18. Grudnia uwolnioną została Klotilda Malversait, zawiślana w sprawę o zabójstwo w lasku Wincenskim. — Agent wexlowy Mussart, o którym namieniliśmy, także uwolniony iest od oskarżenia.

Zjednoczone Niderlandy.

Król Jegomość nie opuszcza ieszcze łóżka; cierpi on na ranę w nodzę otrzymaną w roku 1793. z resztą zdrów i pracuje codziennie z Miu nistrami.

Na posiedzeniu 18. Grudnia Izba druga Stanów Jeneralnych głosowała nad projektem do ustawy względem zriesienia handlu niewolnikami. Wniosek ten został iednomyslnie przyjęty.

Wielki kanał północny otworzony będzie za dni kilka dla żeglugi wewnętrznej i handlu.

Rossyia.

Ponieważ powódz z d. 19. Listopada szczególniej między ubogą klasą ludzi, którzy więcey i szczególnie stali się onęże ofiarą, musiała zrządzić choroby, Wydział przeto lekarsko-filantropiczny, zależący od Cesarsko-filantropicznego Towarzystwa, uwiadomił w Gazecie Petersburgskiej z d. 21. t. m., iż zamiar tegoż ustanowienia iest: dawać biednym bezpłatnie wszelką pomoc sztuki, iakiej potrzebują, i wymienić imiona i mieszkanie, swego Prezydenta, swoich Członków i lekarzy, należących do niego w owę dzielnicy, z wozwaniem chorych, aby do nich udawali się, a w razie, gdyby sami osobiście nie mogli do nich pójść, by tychże do siebie wzywali.